

7/6547
06-16

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdürlüğü

- 3 Ekim 2016

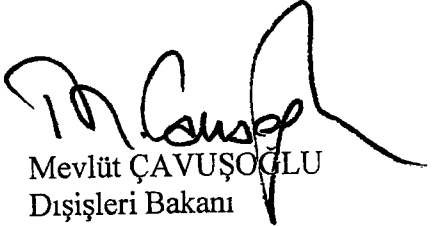
Sayı : 66625779-610-2016/11224848
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Murat
Emir/7/6547

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 19.07.2016 tarih ve 46573 sayılı yazıları.

Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir'in ilgede kayıtlı 7/6547 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Dışışleri Bakanı

Ek: 1

T.C
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(66625779-610-2016/11224848 sayılı yazının ekidir)

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN MURAT EMİR'İN YÖNELTTİĞİ 7/6547 SAYILI
SORU ÖNERGESİNE YANIT**

SORU:

Önemi özellikle Saddam Hüseyin döneminde Irak'ın, Kuveyt'i işgal etmesiyle başlayan 'Körfez Savaşı' ve sonrasında yaşananlarla daha iyi anlaşılan, bugün de Suriye'deki terör örgütlerine yönelik uluslararası koalisyonun hava güçlerinin ana merkezi konumundaki İncirlik Üssü, son günlerde Almanya'nın talepleriyle tekrar gündeme gelmektedir. Alman Hava Kuvvetleri'nin İncirlik Üssü'nde yürüttüğü faaliyetleri daha etkin bir şekilde sürdürebilmek için kendisine geçici nitelikte bir alan tahsis edilmesini istediğı gündeme gelirken, bu talebin, Almanya Federal Meclisi'nin, 1915 yılında Ermenilere yönelik uygulamaları 'soykırım' diye tanımlamasının ardından gelmesi, gözleri, Türkiye Hükümeti'nin vereceğı karara çevirmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- İncirlik Üssü hangi şartlar altında başka ülkelerin askeri birimlerine kullanılmaktadır?
- 2- İncirlik Üssü'nün uluslararası düzeydeki statüsü nedir?
- 3- İncirlik Üssü'nde mevcutta kaç ülkeye ait askerler bulunmaktadır?
- 4- İncirlik Üssü komutası kim hangi ülkeye mensup komutan tarafından yürütölmektedir?
- 5- Almanya'nın İncirlik Üssü'ne yönelik talepleri neleri kapsamaktadır?
- 6- Almanya'nın İncirlik Üssü'ne yönelik talebi konusunda verilmiş bir söz veya varılmış bir anlaşma söz konusu mudur?

YANIT:

İncirlik'teki 10. Tanker Üssü bir Türk tesisi olup, Türk Silahlı Kuvvetleri'ne aittir. İncirlik'te bulunan yabancı askeri unsurlar aşağıda sunulan hukuki zemin (temel belgeler) çerçevesinde görev yapmaktadırlar:

-Kuzey Atlantik Anlaşması'na Taraf Devletler Arasında Kuvvetlerin Statüsüne Dair Sözleşme (NATO/SOFA) (19 Haziran 1951 tarihinde imzalanmış, Türkiye 10 Mart 1954'te taraf olmuştur.)

-Türkiye ve ABD Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması (SEİA) (Kuzey Atlantik Anlaşması'nın 2. ve 3. maddeleri çerçevesinde 29 Mart 1980 tarihinde imzalanmıştır.)

-SEİA'nın Tesisler konusundaki 3 No'lu Tamamlayıcı Anlaşması

SEİA'nın 5. maddesi, Türkiye'deki askeri tesislerin ABD tarafından kullanılmasına izin veren temel maddedir. Anlaşmanın 5. maddesinin 1. paragrafında, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, ABD Hükümetinin belirli Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) Tesisleri'nde müşterek savunma tedbirlerine katılmasına izin verir" hükmüne yer verilmiştir. 5. maddenin 3. fıkrasında, Anlaşmanın amaçları için Türkiye Cumhuriyeti topraklarında bulunan veya atanmış ABD kuvvet ve sivil unsuruna ve bunların yakınlarına NATO/SOFA hükümlerinin uygulanacağı belirtilmektedir. Ayrıca, 5. maddenin 4. fıkrasında öngörölen savunma işbirliğinin NATO yükümlölükleriyle sınırlı olacağı hükme bağlanmıştır.

T.C
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(66625779-610-2016/11224848 sayılı yazının ekidir)

SEİA'da komuta ve denetime ilişkin esaslar açık şekilde hükme bağlanmıştır. 3 Numaralı Tamamlayıcı Anlaşmaya göre, İncirlik'in de dâhil olduğu anlaşmada belirtilen tüm tesisler bir Türk komutanın kontrolü altında bulunmaktadır. ABD, her tesise, "Birleşik Devletler Kuvvetlerinin Komutanı" sıfatıyla bir subay atamaktadır. Komutanlar arasında işbirliği esastır. Tesislere giriş, "Tesis Komutanı" sıfatıyla Türk komutanın yetki ve denetimi altındadır. Anlaşma uyarınca tesislerde görev yapacak Amerikalı personelin sayısındaki ve kadro miktarlarındaki artışlar, yetkili Türk makamlarının ön iznine tabi kılınmıştır.

DEAŞ'la Mücadele kapsamında İncirlik Üssü'nde ABD, Almanya, Danimarka, Katar ve Suudi Arabistan'ın hava unsurları bulunmaktadır.

Almanya'nın ülkemizde bir üs kurması sözkonusu değildir. Almanya'nın böyle bir talebi bulunmamaktadır. Ülkemiz gibi Almanya da DEAŞ'la Mücadele Küresel Koalisyonu'nun üyesidir. Koalisyonun Suriye'deki askeri harekâtına iştirak etmektedir. Bu çerçevede, İncirlik'te uçakları ve destek personeli bulunmaktadır. Almanya'nın, bazı basın organlarınca bir süredir "üs kurma" olarak yansıtılmakta olan talebi, DEAŞ'la mücadele bağlamında Suriye'de faaliyet göstermek amacıyla İncirlik'te bulunan uçakların ve personelin bu kapsamda idamesine ilişkin bir husustur. Mesele bundan ibarettir.

Tesislerin üçüncü ülkelere yönelik olarak kullanılması geçmişte örneğin Irak'a (Özgürlük ve Demokrasi Harekâtı) ve Afganistan'a (Sürekli Özgürlük Harekâtı) düzenlenen harekâtlar bağlamında da gündeme gelmiştir.